

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА	7
3. ПРИХОДИ	32
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	32
5. РАЗХОДИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ И РЕАЛИЗАЦИЯ	32
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ	33
8. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ	33
9. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	34
10. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	34
11. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	34
12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	35
13. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	36
14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	39
15. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	40
16. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	43
17. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	44
18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	45
19. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	45
20. ДЪЛГОСРОЧНИ И КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	48
21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	49
22. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА	49
23. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	50
24. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	51
25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	52
26. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	52
27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	53
28. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ	53
29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПРОДАДЕНИ ПРАВА ОТ ЕМИСИЯ НА АКЦИИ	54
30. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	54
31. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	54
32. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	57
33. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	58
34. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	66

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

Група Софарма Трейдинг АД включва дружество-майка и две дъщерни дружества.

Дружество-майка

Софарма Трейдинг АД (преди - Санита Трейдинг АД) (Дружеството) е регистрирано в България с решение на Варненски Окръжен Съд 3594/ 16.10.1998 г. С решение на Софийски Градски Съд 9598/2005 наименованието на компанията е променено на „Софарма Трейдинг”. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Лъчезар Станчев” 5, Софарма Бизнес Тауърс, Сграда А, ет.12.

Дъщерно дружество

Към 31.12.2015г. дъщерни дружества в Групата са:

- Софармаси ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 201501191300026 от 19.01.2015 г. и със седалище и адрес на управление- гр. София, район Изгрев, ул.”Лъчезар Станчев” 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Софармаси 2 ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20150617110324 от 17.06.2015 г. и със седалище и адрес на управление- гр. София, район Изгрев, ул.”Лъчезар Станчев” 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Софармаси 3 ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 201512022165822 от 02.12.2015 г. и със седалище и адрес на управление- гр. София, район Изгрев, ул.”Лъчезар Станчев” 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Фарма Онлайн ООД - търговско дружество, регистрирано в България , придобито от Софармаси ЕООД чрез прехвърляне на дружествен дял, вписано в Агенцията по вписванията № 20151203112249 от 03.12.2015 г. и със седалище и адрес на управление- гр. София, район Изгрев, ул.”Лъчезар Станчев” 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Софарма Трейдинг Д.о.о Белград - търговско дружество, регистрирано в Сърбия с решение на Агенция по вписванията БД 49136/2015 на 05.06.2015 година и със седалище и адрес на управление – Сърбия, 11000 Белград, Негошева 11

Компания-майка

Софарма АД е компания-майка за Софарма Трейдинг АД, което е част от Групата Софарма.

1.1. Собственост и управление на дружеството – майка

Софарма трейдинг АД е публично Група съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа. Към 31.12.2015г. разпределението на акционерния капитал на Групата е както следва:

	%
Софарма АД	71,85
Други	28,15
Общо	100

Софарма Трейдинг АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от трима членове както следва:

Д-р.и.н Огнян Донев	Председател
Димитър Димитров	Член
Александър Райчев	Член

Дружеството – майка се представлява и управлява от изпълнителния директор Димитър Димитров.

1.2. Структура на Групата и предмет на дейност

Структурата на Групата включва Софарма Трейдинг АД, като дружество – майка и посочените по-долу дъщерни дружества:

<i>Дъщерни дружества</i>	31.12.2015	<i>Дата на</i>	<i>Дата на</i>
	<i>Участие</i>	<i>придобиване</i>	<i>освобождаване</i>
	<i>%</i>	<i>на контрол</i>	<i>от контрол</i>
<i>Дружества в България</i>			
Софармаси ЕООД	100	19.01.2015	
Софармаси 2 ЕООД	100	17.06.2015	
Софармаси 3 ЕООД	100	02.12.2015	
Фарма Онлайн ООД	100	03.12.2015	
<i>Дружества в чужбина</i>			
Софарма Трейдин Белград	100	05.06.2015	

- Софармаси 2 ЕООД, Софармаси 3 ЕООД и Фарма Онлайн ООД са дъщерни дружества на Софармаси ЕООД - Софармаси ЕООД притежава 100% от капитала на тези дружества.

Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

- Софарма Трейдинг АД - търговия с фармацевтични продукти;
- Софарма Трейдин Белград –консултански услуги
- Софармаси ЕООД – франчайзинг, ноу-хау, наемане на имоти, търговия и други;
- Софармаси 2 ЕООД – франчайзинг, ноу-хау, наемане на имоти, търговия и други;
- Софармаси 3 ЕООД – франчайзинг, ноу-хау, наемане на имоти, търговия и други;

- Фарма Онлайн ООД –продажби онлайн и офлайн на хранителни добавки, козметика и парфюмерия;

Дружеството-майка и дъщерното дружество Софармаси ЕООД извършват своята дейност в България.

Дъщерното дружество Софарма Трейдинг Белград извършва своята дейност в Сърбия.

Към 31 Декември 2015 г. средно-списъчният състав на персонала в Групата е 746 работници и служители.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА

2.1.База за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият консолидиран съкратен междинен финансов отчет е изготвен в съответствие с Международен счетоводен стандарт (МСС) 34 Междинно финансово отчитане.

Консолидираният съкратен междинен финансов отчет за периода, завършващ на 31 декември 2015 година е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2015 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За периода януари-Септември 2015 година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или подобрения, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2015 г. не са настъпили директни промени в счетоводната политика на Групата.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. –приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) промяна в дефиницията на „период на (безусловно) придобиване на права” и „пазарно условие” и са добавени „условие на изпълнението” и „условие на услугата” (МСФО 2); б) уточнение в третирането на условните възнаграждения при бизнес комбинации, които отговарят на определението за финансов инструмент (като финансови задължения или инструменти на собствения капитал) и тяхната оценка в края на всеки отчетен период – по справедлива стойност, вкл. представянето на ефектите от нея в отчета за всеобхватния доход (МСФО 3, МСФО 9, МСС 39 и МСС 37); в) изискване за оповестяване на критериите при определянето на агрегираните

оперативни сегменти за целите на сегментното отчитане (МСФО 8); г) допълнително разяснение относно техниката на корекция на отчетна стойност и натрупаната амортизация в случаите, когато дадени активи са преоценени, като се поставя изискване тя да е последователна като подход спрямо преоценката на балансовата стойност на съответния актив (МСС 16, МСС 38); д) уточнение относно дружество, предлагащо ключов управленски персонал като услуга на друго дружество, че то също е негово свързано лице (МСС 24);

- *МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с разяснение относно третирането на вноски, направени от страна на служители или трети лица в планове с дефинирани доходи, съгласно формалните условия на съответния план. Промяната определя, че тези вноски следва да се третират като намаление на разходите за стаж или ефект в последващите оценки на нетния пасив(актив) по плана в зависимост от това, дали вноските са обвързани със стажа, или не.

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК от същата дата).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) право на дружество, преминаващо по МСФО за първи път, да прилага стандарти, които все още не са влезли в сила, ако самите стандарти позволяват по-ранно прилагане (МСФО 1); б) уточнение за неприложение на МСФО 3 за отчитане на формиране на съвместни споразумения във финансовите отчети на самите съвместни споразумения; в) разяснение относно обхвата на договорите, които са в обхвата на изключението за група финансови активи и пасиви с нетиращи позиции спрямо пазарен и кредитен риск (МСФО 13); г) уточнение при третирането на една сделка, която отговаря едновременно на критериите и на МСФО 3 и се отнася за инвестиционни имоти съгласно МСС 40, че следва да има поотделно приложение на двата стандарта независимо един от друг (МСС 40).

Консолидираният съкратен междинен финансов отчет е изготвен на база на историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването (без стопанския инвентар) и финансовите активи на разположение и за продажба, които са оценени по справедлива стойност.

Българските дъщерни и асоциирани дружества от Групата водят своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приемат като тяхна функционална и отчетна валута на представяне.

Задграничното дъщерно дружество организира своето счетоводство и отчетност съгласно изискванията на съответното местно законодателство (Софама Трейдинг Белград д.о.о – Сърбия) и поддържат своите счетоводни регистри в съответната местна валута - сръбски динар (RSD).

Представянето на консолидирания съкратен междинен финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които

предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.26.

2.2. Дефиниции

Дружество-майка

Това е дружеството, което контролира едно или повече други дружества, в които е инвестирало. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и има възможност да окаже въздействие върху размера на тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дружество-майка е Софарма Трейдинг АД, България (*Приложение № 1*).

Дъщерно дружество

Дъщерно дружество е такова дружество, или друга форма на предприятие, което се контролира директно или индиректно от дружеството – майка.

Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата. За тяхната консолидация се прилага методът на пълната консолидация.

Дъщерните дружества са посочени в *Приложение № 1.2*.

2.3. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружество-майка, дъщерните дружества, съвместните дружества и асоциираните дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на “икономическо предприятие”, като за оценката на неконтролиращото участие при бизнес-комбинации и други форми на придобивания на дъщерни дружества е избран методът на “пропорционален дял в нетните активи”.

Финансовите отчети на дъщерните, съвместните и асоциираните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружество-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

2.3.1. Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружество-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Дяловете на съдружници - трети лица в дъщерните дружества, извън тези на акционерите на дружество-майка, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансовото

състояние, консолидирания отчет за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “неконтролиращо участие”. Неконтролиращото участие съдържа: а) сумата на дела на акционерите (съдружниците) - трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата (намерената стойност) на всички разграничими придобити активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения на всяко от съответните дъщерни дружества, определена (на база дела) чрез пропорционалния метод, и б) изменението на сумата на дела на тези лица в собствения капитал на всяко от съответните дъщерни дружества от първата им консолидация до края на текущия отчетен период.

2.3.2. Придобиване на дъщерни дружества

При придобиване на дъщерно дружество (предприятие) от Групата при бизнес-комбинации се използва методът на придобиване (покупко-продажба). Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност към датата на размяната на предоставените активи, възникналите или поети задължения и на издадените инструменти на собствен капитал от придобиващото дружество, в замяна на получаването на контрола над придобиваното дружество. Тя включва и справедливата стойност на всеки актив или пасив, който се явява резултат от споразумение за възнаграждение под условие. Преките разходи, свързани с придобиването, се признават като текущи за периода, в който те са извършени, с изключение на разходите за емисия на дългови или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

Всички придобити разграничими активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения в бизнес-комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на размяната. Всяко превишение на сбора от прехвърленото възнаграждение (оценено по справедлива стойност), сумата на неконтролиращото участие в придобиваното предприятие и, при придобиване на етапи, справедливата стойност на датата на придобиване на по-рано притежаваното капиталово участие в придобиваното предприятие, над придобитите разграничими активи и поети пасиви на придобиващото дружество, се третира и признава като репутация. Ако делът на придобиващото дружество в справедливата стойност на нетните придобити разграничими активи надвишава цената на придобиване на бизнес-комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за доходите на Групата в статията “печалби/(загуби) от придобиване на/(освобождаване от) дъщерни дружества”. Всяко неконтролиращо участие при бизнес комбинация се оценява на база метода “пропорционален дял в нетните активи” на придобиваното дружество.

Когато бизнес комбинацията по придобиването на дъщерно дружество се осъществява на етапи, на датата на придобиване всички предишни инвестиции, държани от придобиващия, се преоценяват до справедлива стойност, като получените ефекти от тази преоценка се признават в текущата печалба или загуба на Групата, съответно към “финансови приходи” и “финансови разходи” или „печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества”, вкл. всички предишно отчетени ефекти в другите компоненти на всеобхватния доход се рециклират.

2.3.3. Продажба на дъщерни дружества

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние към датата на загубата на контрола, вкл. всички компоненти на друг всеобхватен доход, свързани с тях;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Рекласифицират се към “печалби или загуби за годината” или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нереализирани доходи или загуби – съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти на собствения капитал;
- Признава се всяка резултатна разлика като “печалба или загуба от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество” в консолидирания отчет за всеобхватния доход, принадлежаща на дружеството-майка.
- Останалите за държане дялове, формиращи инвестиции в асоциирани, съвместни дружества или инвестиции на разположение и за продажба, се оценяват първоначално по справедлива стойност към датата на продажбата и в последствие се оценяват по реда на приетата от Групата счетоводна политика.

Методът на придобиване (покупко-продажба) се прилага и при операции за обединение и/или реструктуриране на предприятия под общ контрол спрямо предприятия от Групата, в случай че те се явяват преки придобивания от позицията на дружеството-майка.

2.4. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година (период).

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута на дружествата от Групата в България и отчетната валута на представяне на Групата е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута, като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 март те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в консолидирания отчет за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход в момента на възникването им, като се третираат като “други доходи/(загуби) от дейността” и се представят нетно.

Функционалната валута на дъщерното дружество в Сърбия (Софарма Трейдинг Белград д.о.о) е сръбски динар.

За целите на всеки консолидиран финансов отчет се извършва преизчисление на валутата на финансовите отчети на дъщерните дружества в чужбина: от функционалната валута на съответното чуждестранно дъщерно дружество във валутата на представяне (BGN), приета в консолидирания финансов отчет, като:

а) всички активи и пасиви се преизчисляват в груповата валута по заключителен курс на местната валута спрямо нея към 30 юни;

б) всички приходни и разходни позиции се преизчисляват в груповата валута по среден курс на местната валута спрямо нея за периода на отчета;

в) всички получени курсови разлики в резултат на преизчисленията се признават и представят като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние, нетно от ефектите на отсрочените данъци – „резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности”, и

г) курсовите разлики, получени в резултат на валутното преизчисление на нетната инвестиция в задграничните (чуждестранните) дружества, заедно със заемите и други валутни инструменти, приети за хедж на тези инвестиции, се представят директно в собствения капитал.

При освобождаване (продажба) от чуждестранна дейност (дружество) кумулативната сума на курсовите разлики, които са били отчетени директно като отделен компонент в капитала, се признават като част от печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред “печалби/(загуби) от придобиване на и освобождаване от дъщерни дружества, нетно”, получена при освобождаването (продажбата).

Репутацията и корекциите до справедливи стойности, възникнали при придобиване на задгранично (чуждестранно) дружество, се третираат аналогично като активите и пасивите на това дружество и се преизчисляват във валутата на представяне по заключителен курс.

2.6. Приходи

Приходите в Групата се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват и респ. стопанските рискове се носят от Групата, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Приходите от продажба на стоки се оценяват по справедливата стойност на насрещната престация или вземането, нетно от върнати стоки и стойностни отстъпки, търговски отстъпки и

натурални работи. Приход от продажба на стоки се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато значителната част от рисковете и ползите, присъщи на собствеността, се прехвърлят на купувача; сумата на прихода може надеждно да бъде оценена и е вероятно икономическите ползи свързани със сделката да се получат от предприятието; направените разходи и възможното връщане на стоки може надеждно да бъде оценено и когато няма последващо продължаващо участие в управлението на стоките.

Приход не се признава тогава когато съществуват значителни съмнения относно възстановяването на дължимата стойност, свързаните разходи, или има вероятност стоките да бъдат върнати.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

Приходите от лихви по текущи разплащателни сметки и предоставени депозити определени по метода на ефективната лихва се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към финансови приходи.

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: лихвени приходи по предоставени заеми и търговски вземания, приходи от лихви по текущи разплащателни сметки и предоставени депозити, положителни курсови разлики от валутни операции и приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба, в т.ч. от дивидент.

2.7. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която това не би довело до признаване на обекти в отчета за финансовото състояние, които не отговарят на определенията за активи и пасиви).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: разходи за лихви, вкл. банкови такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, отрицателни курсови разлики от валутни операции, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и лихви по финансов лизинг.

2.8. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (с изключение на стопанския инвентар) се представят във финансовия отчет по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Стопанският инвентар се представя по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Групата е определило стойностен праг, под който придобитите активи, независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им от 150 лв.

Последващо оценяване

Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването (с изключение на стопанския инвентар) е моделът на преоценената стойност по МСС 16 *Имоти, машини и оборудване*, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Подходът за последваща балансова оценка на стопанския инвентар е моделът на себестойността.

Справедливите стойности на имотите, машините и оборудването (с изключение на стопанския инвентар) се определят с помощта на независими лицензирани оценители, обичайно, на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може се извършва и на по-кратки периоди.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване, и е както следва:

- сгради – 50 г.
- машини и оборудване – 5 г.
- транспортни средства – 5 г.
- стопански инвентар – 6,67 г.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетна продажна цена или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) (Приложение № 11).

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от Групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/ (загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбите и загубите за годината). Частта от “преоценъчния резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.9. Нематериални активи

Нематериалните активи се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени програмни продукти, използвани в Групата, закупени лицензи и прототипи за изграждане на аптечна мрежа в страната.

В Групага се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 5 г. и на други нематериални активи – 6,67 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би

могла да надвишава възстановимата им стойност. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди.

2.10. Материални запаси

Материалните запаси (основно стоки) са оценени във финансовия отчет по-ниската от двете: доставната себестойност (цена на придобиване) и нетната реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт (стока или материал) от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва: – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привездане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид. В цената на придобиване (себестойността) се включват и очакваните отстъпки и рабати, за които има вероятност да бъдат получени.

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.11. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Балансовата стойност се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за всеобхватния доход в „разходи за дистрибуция и реализация” (в печалбата или загубата за годината) в зависимост от характера на вземанията. В случаите на последващо възстановяване на обезценка то се посочва към “други доходи” (в печалбата или загубата за годината) за сметка на намаление на коректива.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база на оригинално издадена фактура, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а

последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.12. Финансови активи на разположение и за продажба

Инвестициите (финансовите активи) на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие).

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване, включени в инвестицията.

Последващо оценяване

Притежаваните от Групата инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност (Приложение № 13) със съдействието на независим лецизиран оценител.

Ефектите от последващата преоценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на друг всеобхватен доход на отчета за всеобхватния доход, “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”, и се признават в отчета за всеобхватния доход (рециклиране в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от инвестицията в статията “финансови приходи” или “финансови разходи”.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции на разположение и за продажба се признават на „датата на търгуване на сделката”, т.е. датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде актива.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към края на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “финансови разходи”.

При установяване на условия за трайна обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако през предходни периоди има формиран положителен „резерв по финансови активи на разположение и за продажба” за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в отчета за всеобхватния доход в други компоненти на всеобхватния доход – “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”.

2.13. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 (три) месеца (Приложение № 18).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност;
- получените лихви от инвестиции на Групата в постоянно продължавани парични депозити – като инвестиционна дейност, доколкото по съдържание тези операции представляват инвестиране на свободни ресурси на Групата.
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на Групата за съответния период (месец).

2.14. Търговски и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 21, 25, 26,30).

2.15. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите от тях се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи, през периода на амортизация, както и когато задълженията се отпишат или редуцират (Приложение № 20).

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от датата на финансовия отчет.

2.16. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Групата съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя (в печалбата или загубата за годината).

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг - в печалбата или загубата за годината. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.17. Провизии

Провизии се признават когато Групата има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата

приблизителна преценка на ръководството към датата на финансовия отчет за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, Групата признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и отчита доход (кредит) по същата позиция в отчета за всеобхватния доход (печалбата или загубата за годината), където е представена и самата провизия.

2.18. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство за дружествата, извършващи своята дейност в *България* и на трудовото законодателство за дружеството в *Сърбия*.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Софарма Трейдинг

Съгласно устава на Дружеството, изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер до 1 % от нетната печалба на Групата при едновременното наличие на две условия – отчитане на положителен финансов резултат за съответната година и след решение на Общото събрание. Изплащането на не по-малко от 40% от възнаграждението се разсрочва за период от време, не по-кратък от три години (на равни месечни вноски). За останалия персонал, вкл. управленски, сумите на бонуси/премии се начисляват в периода на заработване.

Сумите на този тип възнаграждения се признава след вземане на решение от Общото събрание на акционерите и се представя в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала”.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

За България

Основно задължение на Дружествата като работодатели в България е да извършват задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2013 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружествата в качеството им на работодатели, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

За дружествата в чужбина

Размерите на осигурителните вноски в Сърбия се утвърждават със Закона за труда в Република Сърбия. Разпределението на осигурителните вноски между работодателя и осигуреното лице се определя в съотношения, регламентирани в местното законодателство.

Към Групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Групата вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда работодателят на дружествата в България е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. Съгласно Закона за труда в Сърбия работодателят на сръбското дружество е задължен да изплати на персонала при настъпване на пенсионна възраст

обезщетение при пенсиониране в размер най-малко на три средни работни заплати, изчислени към момента на изплащането.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен консолидиран финансов отчет дружествата от Групата назначават сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в съответната държава, където функционира и самото дружество

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовите и осигурителни законодателства на дружествата от Групата, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план вкл. за реструктуриране, за да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.19. Акционерен капитал и резерви

Компанията-майка е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Дружеството-майка отчита основния си акционерен капитал по номинална стойност на регистрираните в Търговския регистър акции. Съгласно изискванията на Търговския закон и

устава, дружеството е длъжно да формира и резерв “фонд Резервен” (*законов резерв*), като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (*премиен резерв*) (Приложение № 19);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв за имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката;

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента “неразпределената печалба”, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние на Групата. (Приложение № 2.25 и 19)

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на Групата само след прехвърлянето му към компонента ”неразпределена печалба”.

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение и за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато финансовите активи се освободят (продадат) от Групата и/или при установена трайна обезценка на определени финансови активи. (Приложение № 2.25 и 19)

Други резерви са формираны от разпределение на печалбата по решения на Общото събрание на акционерите.

2.20. Финансови инструменти

2.20.1. Финансови активи

Групата обичайно класифицира своите финансови активи в категориите „кредити и вземания” и “финансови активи на разположение и за продажба”. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното

придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи за целите на Групата към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно Групата признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на Групата, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Групата е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго Група (лице). Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка.

Тази Група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, както и парични средства и парични еквиваленти, вкл. банкови депозити (Приложения № 2.11 и 2.13).

Тези активи се включват в Групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на Групата а останалите – като нетекущи. Лихвеният доход по вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните редовни вземания до под три месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към “финансовите приходи” .

На датата на всеки отчет Групата оценява дали са настъпили събития и обстоятелствата, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредити и вземания. (Приложение № 2.25)

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга Група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на Групата е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси и договаря с потенциални купувачи.

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение и за продажба е по справедлива стойност, освен за акции/дялове на затворени, нетъргувани на борсов пазар дружества (Приложение 2.12)

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход – “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”).

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават (рециклират) в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (“нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че Групата е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или Група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи (Приложение № 2.25 и 13).

2.20.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват заеми (кредити) към банки, и задължения към доставчици и свързани предприятия и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.12 и 2.13).

2.21. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на българските дружества от Групата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2015 г. е 10 % (2014 г.: 10%).

Дъщерното дружество в Сърбия се облага съгласно изискванията на данъчното законодателство на Сърбия. Данъчна ставка за 2015 г. е 15%.

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружествата от Групата към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Отсрочени данъчни активи на дружествата от Групата се представят нетно срещу техни отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото те се явяват за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството от Групата има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 31.12.2015г. отсрочените данъци върху печалбата на Групата са оценени при ставка, валидна за 2015 г., която е в размер на 10% (2014 г.: 10%)

2.22. Правителствени финансираня

Правителствени финансираня (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Групата, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствени финансираня, свързани с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствени финансираня, свързани с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно пропорционално на размера на призната в разходите амортизация.

2.23. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.24. Сегментно отчитане

Групата идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от определени членове на ръководството, като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите. Най-общо, финансовата сегментна информация да се оповестява на същата основа, каквато се използва за вътрешни цели, което да позволява на инвеститорите да видят Групата през очите на ръководството.

Оперативните сегменти на дружествата от Групата се наблюдават текущо и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на Групата включват две основни бизнес области – продажба на лекарствени средства и медицински изделия и продажба на медицинско оборудване.

Дейността по продажба на лекарствени средства и медицински изделия включва продажба на търговци на едро, аптеки и болнични заведения и се характеризира за първи сегмент, както и до краен клиент (през дружество Софармаси ЕООД).

Дейността по продажба на медицинско оборудване включва продажби на същото за болнични заведения и се характеризира за втори сегмент.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва като основен измерител брутния марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотнесими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са или могат да бъдат директно отнесени към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база.

Дружествата от Групата управляват задълженията по привлечени финансови средства и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво, с изключение на случаите когато дружеството има целево финансиране за конкретен бизнес сегмент.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на дружеството, както и неразпределените приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „обща на ниво дружество“. Тези суми обичайно включват: други доходи от дейността, разходи за дистрибуция и реализация, административни разходи, освен ако не произтичат от дейността за конкретния сегмент, лихвените приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута, общи търговски и други вземания, общи търговски и други задължения, получени заеми, освен ако не произтичат от дейността за конкретния сегмент, задължения към персонала, разчети по данъци, нетекущи активи и пасиви.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, отразява тази, която се използва от Групата и за изготвяне на публичните си отчети по закон

2.25. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а. на повтаряща се база – *финансовите активи на разположение и за продажба, предоставени и получени банкови заеми и заеми от трети лица, определени търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг; а други б) на неповтаряща се база – *нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.**

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Групата прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва и трите допустими подхода, *пазарния, приходния и разходния подход*, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирувани пазарни цени, пазарни анализи и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирувани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирувани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, се прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В Групата се разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице по оценките на подчинение на финансовия директор, което организира осъществяването на целия оценъчен процес, вкл. координира и наблюдава работата на назначаваните външни оценители.

Групата използва експертната на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на следните активи и пасиви: финансови активи на разположение и за продажба и имоти, машини и оборудване. Изборът на такива оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три - пет години. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерт-оценители и специално определеното лице по оценките, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на

справедливата стойност подлежат на одобрение от финансовия директор и изпълнителния директор на дружеството-майка.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на Групата специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценки или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред финансовия директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това изрично се консултира с назначените външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на одитния комитет и на независимите одитори на дружеството-майка.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност на активите и пасивите, дружеството-майка групира съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.26. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Групата. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

2.26.1 Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година Групата извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружествата от Групата обезценяват материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2014 г. в дружеството-майка е отчетена обезценка на материалните запаси в размер на 139 х.лв. (Приложение № 14 и Приложение №5).

2.26.2. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всяка финансова година. Вземанията, при които са констатирани постоянни трудности при тяхното събиране в едногодишен период, подлежат на анализ по отделни контрагенти и в зависимост от конкретните обстоятелства се установява частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на вземането се признава в отчета за всеобхватния доход като загуба от обезценка.

Политиката на Групата за осигуряване на събираемостта и оценка на обезценката на вземанията е базирана на следните правила:

а) за клиентите - болничните заведения започва начисляване (балансово или задбалансово) на лихви за забава при просрочие от 30 дни спрямо датата, на която изтича кредитният период. Ако просрочията продължат още 30 дни, се предприемат действия за подписване на спогодба за

разсрочване. При неспазване на спогодбата се пристъпва към завеждане на съдебно дело и съответните правни процедури;

б) за клиентите - аптеки при просрочие от 5 дни спрямо датата, на която изтича кредитния период им се спират продажбите на отложено плащане. Ако просрочията продължат, на 45-тия ден от просрочието се спират всички продажби и се предприемат действия по сключване на спогодба за изплащане на дължимите суми. При неспазване на спогодбата се пристъпва също към завеждане на съдебно дело.

При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент, неговото финансово състояние, възможностите му за генериране и привличане на финансови ресурси - с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. Размерът на обезценката се изчислява на индивидуална база, при прилагане на метода на дисконтираните парични потоци, с дисконтова норма, определена на база цената на привлечения ресурс на дружеството, коригирана спрямо усреднената нетна доходност. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват до 100%

2.26.3. Актюерски изчисления

При определяне на настоящата стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството. (Приложение № 22).

3. ПРИХОДИ

Приходите към 31 декември включват:

	2015
	BGN'000
Продажба на лекарствени и медицински продукти	585,729
Приходи от продажба на медицинско оборудване	17,909
	<u>603,638</u>

Себестойност на продажбите:

	2015
	BGN'000
Отчетна стойност на продадените лекарствени и медицински продукти	564,917
Отчетна стойност на продаденото медицинско оборудване	12,751
Търговски отстъпки и натурал работи	(19,539)
	<u>558,129</u>

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

Другите доходи от дейността включват:

	2015
	BGN'000
Приходи от преддистрибуция	2,578
Приходи от рекламни и други услуги	1,602
<i>Приходи от продажба на дълготрайни активи</i>	153
<i>Балансова стойност на продадени дълготрайни активи</i>	(8)
Печалба от продажба на дълготрайни активи	145
Приходи от правителствени финансираня (Приложение № 24)	9
Други доходи	1,077
	<u>5,411</u>

5. РАЗХОДИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ И РЕАЛИЗАЦИЯ

Разходите за дистрибуция и реализация включват:

	2015
	BGN '000
Заплати и осигуровки на персонал	10,461
Външни услуги	3,316
Амортизации	2,357
Материали	2,184
Други разходи	1,740
Общо	<u>20,058</u>

<i>Административните разходи</i> включват:	2015
	BGN '000
Заплати и осигуровки на персонал	7,123
Външни услуги	7,720
Амортизации	1,153
Материали	930
Други разходи	797
Общо	17,723

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ

<i>Разходите за персонал</i> включват:	2015
	BGN '000
Текущи възнаграждения	14,649
Вноски по социално осигуряване	2,133
Социални придобивки и плащания	802
	17,584

8. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

<i>Финансовите приходи</i> включват:	2015
	BGN '000
Приходи от лихви по просрочени търговски вземания	3,544
Приходи от лихви по договори с отсрочено плащане	140
Приходи от лихви по предоставени заеми	2
Приходи от участия-дивидент	30
Нетна печалба от операции с финансови активи	22
Приходи от лихви по разплащателни сметки и депозити	1
	3,739

<i>Финансовите разходи</i> включват:	2015
	BGN '000
Разходи за лихви по получени заеми	2,971
Банкови такси по заеми и гаранции	537
Лихви по лизингови договори	69
Нетни отрицателни разлики от валутни операции	51
	3,628

9. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

През 2015г дружеството-майка има задължение да внася месечни авансови вноски за данък върху печалбата в размер на 115 хил.лв. Дъщерните дружества Софармаси ЕООД и Софармаси 2 ЕООД, Софарма Трейдинг Д.о.о Белград, като новоучредени през 2015 нямат задължение да правят авансови вноски по Закона за корпоративното подоходно облагане.

10. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Към 31 декември 2015 г. няма други компоненти на *всеобхватния доход*.

11. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земя и сгради	Машини съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар и други ДМА	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност						
1 януари 2015 г.	17,037	8,516	6,089	1165	123	32,930
Придобити	57	813	1,099	348	160	2,477
Трансфер		60		21	(81)	-
Отписани		(96)	(752)	(2)		(850)
Преоценка	-	-	-	-	-	-
Към 31 декември 2015 г.	17,094	9,293	6,436	1,532	202	34,557
1 януари 2015 г.	3,840	3,659	3,146	460	-	11,105
Начислена амортизация	364	1,365	943	212		2,884
Отписана амортизация		(92)	(747)	(2)		(841)
Обезценка						-
Към 31 декември 2015 г.	4,204	4,932	3,342	670	-	13,148
Балансова стойност						
1 януари 2015 г.	13,197	4,857	2,943	705	123	21,825
Към 31 декември 2015 г.	12,890	4,361	3,094	862	202	21,409

Към 31.12.2015г. дълготрайните материални активи на Групата включват: земи на стойност 2,240 х.лв., сгради с балансова стойност 10,513 х.лв. и ремонти на наети активи с балансова стойност 137 х.лв.

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31.12.2015г. включват разходи за изграждане на машини и оборудване в размер на 202 х.лв.

Финансов лизинг

Към 31.12.2015г. активи с балансова стойност 3,062 х.лв. са придобити по договори за финансов лизинг.

Други данни

Към 31.12.2015г. в отчета за финансовото състояние на Групата са включени активи (земи и сгради) на Софарма Трейдинг АД с балансова стойност 11,846 х.лв. и машини и оборудване с балансова стойност 1,170 х.лв., върху които са учредени ипотечи и залози във връзка с получени от дружеството-майка банкови заеми и транспортни средства с балансова стойност 2 х.лв., върху които има учредени залози по реда на ЗОЗ по издадени банкови гаранции. (Приложение № 20 и Приложение № 31).

Дружествата от групата ползват в дейността си наети активи – недвижими имоти, транспортни средства и машини и оборудване по договори за оперативен лизинг (Приложение № 31).

12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Софтуер BGN'000	Други BGN'000	В процес на придобиване BGN'000	Общо BGN'000
Отчетна стойност				
01 Януари 2015 г.	3,919	106	1,227	5,252
Придобити	215	206	4,307	4,728
Трансфер	-	13	(13)	-
Отписани	-	-	-	-
31 декември 2015г.	4,134	325	5,521	9,980
Нагрупана амортизация				
01 Януари 2015 г.	1,852	88	-	1,940
Начислена амортизация	607	22	-	629
Отписани през текущата година	-	-	-	-
31 декември 2015г.	2,459	110	-	2,569
Балансова стойност				
01 Януари 2015 г.	2,067	18	1 227	3,312
31 декември 2015г.	1,675	215	5,521	7,411

Разходите за придобиване на дълготрайни нематериални активи към 31.12.2015г. включват разходи за внедряване на нематериални активи в размер на 5,521 х.лв.

13. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Финансовите активи в ценни книжа на разположение и за продажба на Групата по балансова стойност, включват участия (акции) в следните дружества:

	31.12.2015 BGN '000	Участие %
Унифарм АД	1,012	2.67
Доверие Обединен Холдинг АД	924	4.98
Лавена АД	227	1.91
Софарма АД	161	0.03
Момина Крепост АД	-	-
Марицатекс АД	-	0.49
Медика АД	-	-
Балканфарма Разград АД	70	-
Балканфарма Дупница АД	2	-
	2,396	

Всички горепосочени дружества са със седалище и дейност в България.

	акции	справед-лива цена на акция	31.12.2015 справедлива стойност по отчет за финансовото състояние
	брой	BGN	BGN'000
Унифарм АД	160,063	6.32	1,012
Доверие Обединен Холдинг АД	933,793	0.99	924
Лавена АД	5,084	44.49	227
Софарма АД	43,110	3.73	161
Момина Крепост АД	-	-	-
Медика АД	-	-	-
			2,324

Инвестициите в Балканфарма Разград АД и Балканфарма Дупница АД са оценени и представени по цена на придобиване.

Таблицата по-долу представя инвестициите на разположение и за продажба на Групата, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние:

Йерархия на справедливите стойности:

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1, Ниво 2 и Ниво 3:

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Справедлива стойност</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>
	<i>31.12.2015</i>			
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Унифарм АД	1,012	-	-	1,012
Доверие Обединен Холдинг АД	924	-	-	924
Лавена АД	227	-	227	-
Софарма АД	161	-	161	-
Общо	2,324	-	388	1,936

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо към 01 януари 2015 година	-	414	1 926	2 340
Покупки	-	(26)	10	(16)
Нереализирана загуба, включена в текущата печалба и загуба за годината	-	-	-	-
Нереализирана печалба, включена в друг всеобхватен доход в статията Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2015 година	-	388	1,936	2,324

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу показва техниките за оценяване използвани при оценките по справедлива стойност на ниво 2 и ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Подходи и техники за оценяване</i>	<i>Значими ненаблюдаеми входящи данни</i>
--	---------------------------------------	---

Ниво 2	<i>Подход на пазарните сравнения:</i> Оценъчна техника: Метод на пазарните множители	-
Ниво 3	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на дисконтираните парични потоци	* прогнозен годишен темп на нарастване на приходите * следпрогнозен ръст на нарастване на приходите * прогнозен годишен темп на ръст в разходите * дисконтова норма (на база WACC)
	<i>б. Пазарен подход</i> Оценъчна техника: Метод на пазарните множители (помощна оценка)	-

Количествена информация за оценките по справедлива стойност (Ниво 3)

Таблицата по-долу представя количествена информация относно оценките по справедлива стойност, при които са използвани значими ненаблюдаеми входящи данни (Ниво 3):

<i>Техника на оценяване</i>	<i>Ненаблюдаеми входящи данни</i>	<i>Диапазон средно претеглена величина</i>	<i>Взаимовръзка между значимите ненаблюдаеми входящи данни и оценяването по справедлива стойност – чувствителност спрямо ключовите предположения</i>
<i>Дисконтирани парични потоци</i>			Приблизително оценената справедлива стойност би се увеличила (намалила), ако:
	* прогнозен годишен темп на нарастване на приходите	* 1 % - 2,5 (средно претеглен 2 %)	* прогнозният годишен темп на нарастване на приходите е по-висок (по-нисък);
	* следпрогнозен ръст на нарастване на приходите	* 2 % (средно претеглен 2 %)	* следпрогнозният ръст на нарастване на приходите е по-висок (по-нисък);
	* прогнозен годишен темп на ръст в разходите	* 0 % (средно претеглен 0 %)	* прогнозният годишен темп на ръст в разходите е по-нисък (по-висок);
	* дисконтова норма (на база WACC)	* 8.3%-10.8% (средно претеглен 9.4 %)	* дисконтовата норма е по-ниска (по-висока).

Анализ на чувствителността

Анализът на чувствителността към отчетната дата по отношение на справедливата стойност на участия (акции) на разположение и за продажба, при които са използвани значими ненаблюдаеми входящи данни (Ниво 3), представя разумна възможна промяна (увеличение или намаление) с 0.5 % на всеки отделен показател:

- а. прогнозния годишен темп на нарастване на приходите
б. следпрогнозния ръст на нарастване на приходите
в. прогнозния годишен темп на ръст в разходите
г. дисконтовата норма (на база WACC)
като се приема, че останалите остават непроменени.

14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2015
	BGN '000
<i>Материалните запаси</i> включват:	
Стоки	61,217
в т.ч. стоки на път	4262
Материали	422
	61,639

Основните групи стоки са:

	31.12.2015
	BGN '000
Лекарствени и медицински продукти	60,156
Медицинско оборудване	1061
	61,217

Стоките са оценени по:

	31.12.2015
	BGN '000
Себестойност	61,113
Нетна реализируема стойност	104
	61,217

Към 31.12.2015г. върху налични материални запаси в размер на 46,198 х.лв. има учредени залози като обезпечение по получени банкови кредити и издадени банкови гаранции в полза на Групата.

15. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

<i>Търговските вземания</i> включват:	31.12.2015 BGN'000
<i>Вземания от клиенти</i>	151,482
<i>Обезценка</i>	(1 814)
Вземания от клиенти, нетно	149,668
<i>Вземания по съдебни спорове</i>	4,092
<i>Обезценка</i>	(2 395)
Вземания от клиенти по съдебни спорове, нетно	1,697
Вземания от доставчици	3,680
	155,045

Търговските вземания от клиенти са деноминирани в лева и са възникнали по повод продажба на стоки. Дружеството-майка е определило обичаен кредитен период до 60 дни за клиенти – аптеки, и до 180 дни за клиенти - болници, през който не начислява лихви на клиентите, освен ако с отделен договор не е уговорен по-дълъг срок с погасителен план и лихви. При продажби на медицинско оборудване на болничен пазар, кредитният период би могъл да достигне до и над 2 години, поради финансовите специфики на контрагентите. Вземанията на дъщерното дружество Софармаси ЕООД основно представляват вземания от НЗОК, които обичайно са с период на обръщаемост 30 дни.

Възрастовата структура на редовните търговски вземания е както следва:

	31.12.2015 BGN'000
до 30 дни	36,276
от 31 до 90 дни	29,087
от 91 до 180 дни	592
от 180 до 365 дни	1,103
<i>Редовни вземания до 1 г.</i>	67,058
от 1 до 2 г.	271
над 2 г.	1,922
<i>Редовни вземания над 1 г.</i>	2,193
	69,251

Възрастовата структура на просрочените търговски вземания е както следва:

	31.12.2015	
	BGN'000	
до 30 дни	15,227	
от 31 до 90 дни	13,020	
от 91 до 180 дни	12,243	
от 181 дни до 365	15,936	
от 1 до 2 г.	22,256	
над 2 г.	3,549	
Обезценка	(1,814)	(1,531)
	80,417	

По-голямата си част просрочените вземания са от държавни болнични заведения. На всички просрочени вземания политиката на дружеството е да се начисляват, фактурират и събират допълнително лихви за просрочие, чрез които се компенсира изцяло забавата в плащанията и понесените разходи/загуби. , както със специални споразумения със съответната болница-длъжник, така и чрез съдебни дела.

Размерът на обезценката е изчислен на индивидуална база, при прилагане на техниката на дисконтираните парични потоци, с дисконтова норма, определена на база цената на привлечения ресурс на Групата, коригирана спрямо усреднената нетна доходност и консервативни прогнози за очакваните парични потоци, определени на основата на истороята на длъжника и подписаните споразумения, респ. съдебни решения с него. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват до 100%. (Приложение 2.24.2)

Движението на коректива за обезценката на тези вземания е както следва:

	2015
	BGN'000
Салдо в началото на периода	1,531
Начислени обезценки	312
Отписани обезценки	-
Реинтегрирани обезценки	-
Прехвърлени към обезценка на съдебни вземания	(29)
Салдо в края на периода	1,814

Към 31.12.2015г. са учредени особени залози върху търговски вземания като обезпечение по получени от дружеството-майка банкови заеми и издадени банкови гаранции в размер на 66,331 х.лв.

Вземанията от клиенти по съдебни спорове включват:

	31.12.2015
	BGN'000
Вземания от клиенти по съдебни спорове	1,656
Обезценка	(888)
Вземания по съдебни спорове, нетно	<u>768</u>
Присъдени вземания от клиенти	2,436
Обезценка на присъдени вземания от клиенти	(1,507)
Присъдени вземания, нетно	<u>929</u>
	<u>1,697</u>

Движението на коректива за обезценката за тези вземания е както следва:

	2015
	BGN'000
Салдо в началото на годината	<u>2,605</u>
Начислени обезценки	-
Отписани обезценки	-
Реинтегрирани обезценки	(239)
Прехвърлени от обезценка на търговски вземания	<u>29</u>
Салдо в края на годината	<u>2,395</u>

Вземанията от доставчици към 31 декември са за предоставени аванси за покупка на стоки и за начислени и неполучени все още търговски отстъпки за доставка на стоки през 2015 г. и включват:

	31.12.2015
	BGN'000
Вземания от доставчици в страната	2,005
Вземания от доставчици в чужбина	<u>1,652</u>
	<u>3,657</u>

Вземанията от доставчици са текущи и безлихвени. От тях в лева са 2,005 х.лв. в евро – 1,647 х.лв. и в щатски долари – 5 х.лв .

16. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Вземанията от свързани лица са както следва:

	31.12.2015
	BGN'000
Вземания от дружества под общ индиректен контрол	1,947
Обезценка	(141)
	<hr/>
Вземания от дружества под общ индиректен контрол, нетно	1,806
Вземания от дъщерни дружества	10
Вземания от компанията майка	-
Вземания от дружества под общ контрол	27
	<hr/>
	1,843
	<hr/> <hr/>

Вземанията от свързани лица са безлихвени и са по повод продажба на лекарства и лекарствени продукти и медицинска апаратура – 1,723 х.лв., услуги – 120 х.лв.

Възрастовата структура на редовните търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2015
	BGN'000
до 30 дни	389
от 31 до 90 дни	573
от 91 до 365 дни	
Редовни вземания до 1 год.	<hr/>
	962
Редовни вземания над 1 год.	<hr/>
	962
	<hr/> <hr/>

Възрастовата структура просрочените търговски вземания от свързани лица.

	31.12.2015
	BGN'000
от 31 до 90 дни	673
от 91 до 180 дни	32
от 181 до 365 дни	145
от 1 до 2 г.	172
над 2 г.	-
Обезценка	(141)
	<hr/>
	881
	<hr/> <hr/>

Движението на коректива за обезценката за тези вземания е както следва:

	2015
	BGN'000
Салдо в началото на годината	141
Начислени обезценки	-
Реинтегрирани обезценки	-
Салдо в края на годината	141

17. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи включват:

	31.12.2015
	BGN'000
Данъци за възстановяване	188
Предоставени заеми на трети лица	61
<i>в т.ч. текуща част на дългосрочни заеми</i>	57
<i>в т.ч. обезценка</i>	(10)
Предплатени разходи	475
Предоставени депозити като гаранции	76
Други вземания, нетно	166
	966

Предоставените депозити включват предоставени депозити за участие в конкурси и обществени поръчки в размер на 17 х. лв., предоставени депозити към доставчици в размер на 59 х.лв.

Предплатените разходи включват:

	31.12.2015
	BGN'000
Абонаментно обслужване	153
Застраховки	217
Реклама	45
Ваучери	10
Предплатени разходи други	50
	475

Тези разходи ще бъдат признати като текущи разходи през 2016 година.

18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2015
	BGN '000
Разплащателни сметки	4,095
Парични средства в каса	881
Пари на път	219
Срочни банкови депозити	21
Парични средства и парични еквиваленти:	5,216
Блокирани парични средства по издадени банкови гаранции	372
Общо парични средства и парични еквиваленти посочени в отчета за финансово състояние:	5,588

Наличните към 31.12.2015г. парични средства са по сметки на дружествата от Групата в следните банки: SG Експресбанк АД, Райфайзенбанк (България) ЕАД, Уникредит Булбанк АД, БНП Париба С.А. – клон София, Ситибанк Н.А – клон София и Алфа Банка – клон България, ING Банка, Уникредит Сърбия, Сосиете Женерал Сърбия.

Паричните средства са разпределени:

	31.12.2015
	BGN '000
В лева	4,877
Във валута, в т.ч.	655
<i>в евро</i>	559
<i>в щатски долари</i>	95
<i>в сръбски динари</i>	1
	5,532

Срочните депозити в банки включват срочни депозити в лева в размер 21 х. лв. със средно лихвено равнище 0.90 % и с матуритет един месец.

19. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал и премиен резерв

Към 31.12.2015г. регистрираният акционерен капитал на Софарма Трейдинг АД има следната структура:

	31.12.2015
	BGN '000
Основен капитал /регистриран/	32,905
Премиен резерв	2,382
	35,287

Акциите са 32,905,009 бр. и са обикновени, поименни, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял акции с номинална стойност един лев за акция, разпределени както следва:

<i>Акционер</i>	2015		
	<i>Брой</i>	<i>акции</i>	<i>%</i>
Софарма АД		23,642,739	71.85%
Други		9,262,270	28.15%
		32,905,009	100,00%

Премийният резерв в размер на 2,382 х.лв. е формиран от положителната разлика между емисионната цена и номиналната стойност на емитирани през 2001 г. и 2010 г. акции, в т.ч. от вливането на Софарма Логистика АД в Софарма Трейдинг АД през 2010 г.

Резервите са обобщено представени в таблицата по-долу:

	31.12.2015
	BGN '000
Законови резерви	4,404
Преоценъчен резерв - имоти, машини и оборудване	2,669
Резерв по финансови активи на разположение и за продажба	338
Други резерви	9,041
Неразпределена печалба минали години	1,977
Нетна печалба за годината	11,846
	30,275

Законовите резерви в размер на 4 404 х.лв. са формирани от разпределение на печалбата на дружеството-майка и включват изцяло сумите за фонд "Резервен".

<i>Законови резерви</i>	2015
	BGN '000
Салдо на 1 януари	3,340
Разпределение на печалбата	1,064
В края на отчетния период	4,404

Преоценъчният резерв за имоти, машини и оборудване в размер на 2 669 х.лв е формиран от положителната разлика между справедливите стойности на имотите, машините и оборудването и техните балансовата стойност към датите на съответните преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отчетен директно в резерва.

<i>Преоценъчен резерв</i>	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	2,695
Загуба от обезценка на имоти, машини и оборудване	-
Ефекти от данък върху дохода, свързан с отчетената загуба от обезценка	-
Трансфер към неразпределена печалба	(26)
В края на отчетния период	2,669

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба в размер на 344 х.лв. е формиран от последващата оценка на финансови активи (инвестиции) на разположение и за продажба по справедлива стойност, притежание на дружеството-майка. (Приложение № 13).

<i>Резерв от финансови активи на разположение и за продажба</i>	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	344
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба (нова преоценка)	-
Реализиран резерв на продадени финансови активи на разположение и за продажба, рециклиран през текущата печалба или загуба	(6)
В края на отчетния период	338

Другите резерви в размер на 9 041 х.лв. са формирани от разпределение на печалбата на дружеството-майка по решения на Общото събрание на акционерите.

<u>Допълнителни резерви</u>	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	8,350
Разпределение на печалбата	691
В края на отчетния период	9,041

Неразпределената печалба

Движението в резерва „неразпределена печалба“ е както следва:

<i>Неразпределена печалба</i>		31.12.2015
		BGN '000
Салдо на 1 януари		12,589
Разпределена печалба през годината за резерви		(1,755)
Разпределена печалба за дивиденди		(8,884)
Нетна печалба за годината		11,846
Актноерски печалби/(загуби) от последващи оценки		-
Трансфер от преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване		26
Отстъпка данък		1
Салдо в края на периода		13,823

<i>Основен доход на акция</i>		2015
Средно претеглен брой акции		32,905,009
Нетна печалба за годината (BGN '000)		11,846
Основен доход на акция (BGN)		0.36

20. ДЪЛГОСРОЧНИ И КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

						31.12.2015	
Вид валута	Договорени суми	Падеж	Договорен лихвен %	Дългосрочна част BGN '000	Краткосрочна част BGN '000		
<i>Дългосрочни банкови заеми</i>							
EUR	1,452	31.12.2017	1m EURIBOR + 2.75%	488	578		
EUR	450	31.12.2017	1m EURIBOR + 2.75%	162	173		
EUR	113	30.11.2015	1m EURIBOR + 2.75%	0	0		
EUR	2,000	30.06.2018	1m EURIBOR + 3.5%	1467	974		
				2,117	1,725		
<i>Краткосрочни банкови заеми</i>							
EUR	19,000	31.08.2016	1M EURIBOR/SOFIBOR + 2.3%	-	28,008		
EUR	10,000	31.01.2016	1M EURIBOR/SOFIBOR + 2.3%	-	19,553		
BGN	10,000	30.09.2016	1M SOFIBOR + 2.3%	-	9,978		
EUR	8,434	30.09.2016	1M EURIBOR/SOFIBOR + 2.3%	-	15,872		
EUR	7,500	25.04.2016	1M EURIBOR + 2.8%	-	10,742		
EUR	5,000	25.04.2016	1M EURIBOR + 2.8%	-	9,757		
EUR	3,000	25.04.2016	1M EURIBOR + 2.8%	-	5,861		
EUR	2,050	31.10.2016	1M EURIBOR + 3%	-	3,904		
				-	103,675		

Заемите са представени по амортизируема стойност с включена амортизирана част на предплатените такси в размер на 214 х.лв. За краткосрочни банкови заеми с договорен размер общо 39,434 х. евро има договорена опция да бъдат усвоявани в лева.

За обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени, както следва:

- Ипотеки върху недвижими имоти с балансова стойност 11,846х.лв. (Приложение № 11);

- Залог на машини и оборудване с балансова стойност 1,170 х.лв.;

- Залози на стоки с балансова стойност 39,331 х.лв. (Приложение № 14);

- Залози на вземания от клиенти с балансова стойност 66,331 х.лв. (Приложение № 15);

Съдължник по получени заеми в размер на 101,370 х.лв. е компанията-майка Софарма АД. За получени заеми в размер на 58,622 х.лв. като обезпечение са учредени ипотеки и залози върху имущество на Софарма АД в размер на 49,212 х. лв.

21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Включените в отчета за финансовото състояние задължения по финансов лизинг са в лева, по договори за придобиване на автомобили. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

<i>Срок</i>	<i>BGN '000</i>
До една година	769
Над една година	<u>1,676</u>
Общо	<u><u>2,445</u></u>

Краткосрочната част на задълженията по финансов лизинг е посочена в статията „други текущи задължения” (Приложение № 30). Съдължник по задълженията по финансов лизинг е Софарма АД.

22. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Дългосрочните задължения към персонала включват:

	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	286
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми	<u>29</u>
	<u><u>315</u></u>

Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружеството-мойка за изплащане на обезщетения на наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи. (Приложение № 2.2б.3).

Задълженията на работодателя към персонала при пенсиониране за дружеството в *Сърбия* е да изплати 3 средни работни заплати.

За определяне на дългосрочните си задължения към персонала, дружествата от Групата ползват услугите на сертифициран актюер .

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2015
	BGN '000
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	297
Разход за текущ стаж за годината	-
Разходи за лихви за годината	-
Извършени плащания през годината	(11)
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч:	-
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	-
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографски предположения</i>	-
<i>Актюерски (печалби)/загуби от корекции, дължащи се на опита</i>	-
Сегашна стойност на задължението	286

Към 31.12.2015г няма начислените суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране.

Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми

Към 31.12.2015г. в стойността на дългосрочните задължения към персонала са включени и 29 х.лв., представляващи задължения, свързани с изплащането на тантиеми за период от повече от дванадесет месеца.

23. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

<i>Описание на обектите</i>	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>
	<i>31.12.2015 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
Дълготрайни материални активи	3 741	(374)
<i>в т.ч. преоценъчен резерв - имоти, машини и оборудване</i>	2 995	(300)
<i>Общо пасиви по отсрочени данъци</i>	<u>3 741</u>	<u>(374)</u>
Обезценки на вземания	(4 282)	428
Обезценка на активи	(510)	51
Задължения към персонала	(653)	65
Задължения към акционери	(880)	88
Правителствено финансиране за ДМА	-	-
<i>Общо активи по отсрочени данъци</i>	<u>(6 325)</u>	<u>632</u>
Салдо на отсрочени данъци върху печалбата активи/(пасиви), нетно	<u>(2 584)</u>	<u>258</u>

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружествата от Групата да генерират достатъчна данъчна печалба.

24. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Правителствените финансираня включват стойността на получена през 2012 г. субсидия за финансиране на проект за Разработване и внедряване на система за управление на информационната сигурност съгласно стандарта ISO 27001:2007 в Софарма Трейдинг АД. Средствата са получени от Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия във връзка с Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г. Проектът е завършен към 14.10.2011г. Стойността на полученото финансиране е 82 х.лв., от което: признат приход от финансираня до 31.03.2015г. е 65 х.лв. и суми, които ще бъдат признати като приход през следващи отчетни периоди – 16 х.лв. Те ще се признават пропорционално на разходите за амортизации на активите, за които са предоставени.

	<u>31.12.2015</u>
До 1 година (краткосрочна част)	9
Над 1 година (дългосрочна част)	-
	<u>9</u>

Краткосрочната част от финансиранята е представена в ”други текущи задължения” (Приложение №30).

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Задълженията към свързани лица включват:

	31.12.2015
	BGN '000
Задължения към компанията – майка	27,543
Задължения към дружества под общ контрол	2,559
Задължения към дружества под общ индиректен контрол	7
Други свързани лица	18
	<u>30,127</u>

Задълженията към свързани лица по видове са както следва:

	31.12.2015
	BGN '000
Доставка на стоки	29,700
Доставка на услуги и други	409
Предоставени депозити	18
	<u>30,127</u>

Задълженията към свързани лица са безлихвени и в лева.

Дружеството Софарма Трейдинг АД има кредитен период по задълженията си към свързани лица в рамките на договореното отложено плащане, което обичайно е 180 дни.

Към 31.12.2015г. просрочените задължения към свързани лица са в размер на 1 990 х.лв., които ще бъдат уреждани по допълнително уговорена погасителна схема.

26. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските задължения включват:

	31.12.2015
	BGN '000
Задължения към доставчици от страната	17,665
Задължения към доставчици в чужбина	28,082
Задължение към клиенти	495
	<u>46,242</u>

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени, левови и валутни и са възникнали по повод доставка на активи и услуги. Дружествата от Групата имат кредитен период

по своите задължения към доставчиците в рамките на договореното отложено плащане, което обичайно е до 60 дни.

Задълженията към доставчиците в чужбина са в евро - 27,736 х лв. , в щатски долари – 230 х.лв., в швейцарски франк – 97 х.лв и в сръбски динар – 19 х.лв.

Задълженията към клиенти са към клиенти от страната, левови и включват дължими търговски отстъпки и авансови плащания за доставка на лекарствени и медицински продукти и медицинско оборудване.

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	31.12.2015 BGN '000
Данък върху добавената стойност	2,589
Данъци върху доходите на физическите лица	108
Еднократни данъци върху разходите	45
Корпоративен данък (данък върху печалбата)	71
	<hr/> 2,813 <hr/>

Данъчните задължения на дружествата от Групата са текущи.

До датата на издаване на настоящия консолидиран отчет в дружествата от Групата са извършени ревизии и проверки, както следва:

Софарма Трейдинг АД

- по ДДС – до 31.12.2011 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2011 г.;
- Национален осигурителен институт, приходи – до 31.12.2004 г.
- Национален осигурителен институт, разходи на Държавно обществено осигуряване- до 31.08.2012.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

28. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и за социалното осигуряване включват:

	31.12.2015
	BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.	1,226
<i>Текущи възнаграждения</i>	1,042
<i>Начисления за неползван платен отпуск</i>	184
Задължения за социално осигуряване, в т.ч.	340
<i>Вноски за социално осигуряване</i>	313
<i>Начислени суми по неползван отпуск</i>	27
	<hr/> 1,566 <hr/>

29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПРОДАДЕНИ ПРАВА ОТ ЕМИСИЯ НА АКЦИИ

Задълженията по продадени права от емисия на акции са възникнали в резултат на операцията по вливането на Софарма Логистика АД в Софарма Трейдинг АД и включват дължими суми на акционери по неупражнени права за записване на акции при увеличението на капитала на Софарма Логистика АД през 2007 г., продадени служебно. Към 31.12.2015г са отписани 880 х.лв., поради изтекъл давностен срок .

30. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

<i>Другите текущи задължения</i> включват:	31.12.2015
	BGN '000
Задължения по финансов лизинг (Приложение № 21)	769
Задължения към акционери	326
Правителствени финансираня (Приложение № 24)	9
Други	96
	<hr/> 1,200 <hr/>

31. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Банкови гаранции

Софарма Трейдинг АД

Издадените за дружеството банкови гаранции възлизат на 12,722 х.лв. и са за гарантиране плащане към доставчици на стоки, за добро изпълнение - гарантиране бъдещи доставки на лекарствени и медицински продукти на болници по сключени договори за доставка, митническа гаранция и участие в търгове.

Банковите гаранции са издадени от:

31.12.2015

BGN '000

SG Експресбанк АД	3,936
Райфайзенбанк	5,010
ИНГ банк	3,776
	<u>12,722</u>

Обезпечението по издадените банкови гаранции е както следва:

- Особен залог на стоки в оборот на стойност 9,801 х.лв. (Приложение № 14).
- Особен залог на ДМА (МПС) с балансова стойност 2 х.лв. (Приложение № 11).
- Съдлъжник по издадените банкови гаранции в размер на 11,182 х.лв. е Софарма АД.

Поръчителства и предоставени гаранции

Дружеството-майка Софарма Трейдинг АД е гарант за задълженията по банкови заеми на Софарма АД, както следва:

- учреден особен залог на негови вземания на стойност общо 12,623 х.лв.
- авалирани от дружеството записи на заповед на обща стойност 8,000 х.лв.

Оперативен лизинг

Съществените *отменяеми* договори за полученото под наем имущество по договори за оперативен лизинг, са следните:

2015 г.

- Договор за наем на недвижим имот,
оборудване и софтуер:
срок на договора: до 01.12.2019 г.
годишен наем: 684 х.лв.
- Договор за наем на недвижим имот (SFBT) :
срок на договора: до 01.09.2021 г.
годишен наем: 804 х.лв
- Договор за наем на недвижим имот :
срок на договора: до 01.01.2017 г.
годишен наем: 246 х.лв
- Договор за наем на недвижим имот :

срок на договора: до 01.11.2016 г.

годишен наем: 72 х.лв

- Други договори за наем на:

машини и оборудване – 2 броя с общ

автомобили 37бр от 21.11.2013 г. с

годишен наем 158 х.лв.

автомобили 5 бр от 27.12.2013 г. с

годишен наем 18 х.лв.

автомобили 43 бр от 26.06.2014 г. с

годишен наем 153 х.лв.

автомобили 2 бр от 11.02.2015 г. с

годишен наем 8 х.лв.

автомобили 17 бр от 11.06.2015 г. с

годишен наем 70 х.лв.

- Договор за наем на недвижим имот :

срок на договора: до 01.02.2020 г.

годишен наем: 45 хил. лв.

- Договор за наем на недвижим имот :

срок на договора: до 01.04.2025 г.

годишен наем: 23 хил. лв. (до 31.12.2020 г.)

годишен наем: 28 хил. лв. (от 01.01.2021 г. до 01.04.2025 г.)

- Договор за наем на недвижим имот :

срок на договора: до 01.05.2025 г.

годишен наем: 47 хил. лв.

- Договор за наем на недвижим имот :

срок на договора: до 01.07.2025 г

годишен наем: 70 хил лв.

- Договор за наем на недвижим имот :

срок на договора: до 01.08.2025 г.

годишен наем: 92 хил. лв. (до 31.12.2019 г.)

годишен наем: 98 хил. лв. (от 01.01.2020 г. до 01.04.2025 г.)

- Договор за наем на недвижим имот :

срок на договора: до 01.11.2025 г.

годишен наем: 59 хил лв.

Бъдещите минимални дължими наеми по всички договори при условията на оперативен лизинг са както следва:

	31.12.2015 BGN '000
До 1 година	2,614
От 1 до 3 години	4,458
От 3 до 5 години	3,043
Над 5 години	1,878
	11,993

По договори за наем на автомобили на обща стойност 1,359 х.лв. съдължник е Софарма АД.

Други условни ангажименти

Съгласно сключени договори за преддистрибуция, дружеството е приело на отговорно пазене стоки към 31.12.2015г. в размер 31,136 х.лв.

32. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Оперативните сегменти на Групата включват две основни бизнес области – а) “продажба на лекарствени средства и медицински изделия” и б) “продажба на медицинско оборудване”. Първият сегмент включва продажба на лекарствени средства и медицински изделия на търговци на едро, аптеки, болнични заведения и крайни клиенти. Вторият сегмент включва продажби на медицинско оборудване за болнични заведения.

Сегментни приходи, разходи и резултати

	<i>Лекарствени и медицински продукти</i> BGN'000	<i>Медицинско оборудване</i> BGN'000	<i>Общо</i> BGN'000
Приход на сегмента	585,729	17,909	603,638
Себестойност на продажбите	(545,378)	(12,751)	(558,129)
Брутен марж на продажбите	40,351	5,158	45,509
Разходи за дистрибуция и реализация	(19,501)	(557)	(20,058)
Общи за дружеството други доходи/(загуби) от дейността, нетно			5,411
Общи за дружеството административни разходи	(15,417)	(2,306)	(17,723)
Печалба от оперативна дейност			13,139
Финансови приходи/(разходи), нетно			111
Печалба преди данъци върху печалбата			13,250
Разход за данъци върху печалбата			(1,404)
Нетна печалба за годината			11,846

Сегментни активи и пасиви

	<i>Лекарствени и медицински продукти</i>	<i>Медицинско оборудване</i>	<i>Общо</i>
	2015	2015	2015
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Текущи активи			
Материални запаси	60,578	1,061	61,639
Търговски вземания	148,175	6,870	155,045
Вземания от свързани лица	1,692	151	1,843
Други вземания и предплатени разходи	966	-	966
Активи на сегмента	211,411	8,082	219,493
Общи за дружеството активи			37,525
Общо активи			257,018

	<i>Лекарствени и медицински продукти</i>	<i>Медицинско оборудване</i>	<i>Общо</i>
	2015	2015	2015
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Текущи пасиви			
Търговски задължения	41,900	4,125	46,242
Задължения към свързани лица	30,109	-	30,127
Пасиви на сегмента	72,009	4,125	76,369
Общи за групата пасиви			115,087
Общо пасиви			191,456

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на Групата са както следва:

	2015	% от
	BGN'000	приходите
Клиент 1	63,095	10.45%
Клиент 2	25,186	4.17%
Клиент 3	24,396	4.04%
Клиент 4	15,664	2.59%

33. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност Групата може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързаните парични потоци. Затова общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на

минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на Групата, както и да се оценят адекватно правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на рисковете се осъществява текущо от ръководството на дружеството-майка и респективно ръководствата на дъщерните дружества съгласно политиката определена от Съвета на директорите на дружеството-майка. Съветът на директорите е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Категории финансови инструменти:

	<i>31 декември 2015 BGN'000</i>
Финансови активи	
Финансови активи на разположение и за продажба	2396
Кредити и вземания, в т.ч.	153,499
<i>Търговски вземания</i>	149,668
<i>Вземания от клиенти по съдебни спорове</i>	1,697
<i>Търговски вземания от свързани лица</i>	1,843
<i>Други вземания</i>	291
Парични средства и парични еквиваленти	5,588
	<u><u>161,483</u></u>

	<i>31 декември 2015 BGN'000</i>
Финансови пасиви	
<i>Банкови заеми</i>	107,517
<i>Търговски задължения</i>	45,961
<i>Задължения по лизингови договори</i>	2,445
<i>Задължения към свързани лица</i>	30,127
<i>Други задължения</i>	361
	<u><u>186,411</u></u>

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено Групата при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Пазарен риск

а.Валутен риск

Дружествата от Групата извършват своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици. Поради това те са изложено на определен валутен риск, защото малка част от операциите, свързани с доставка на стоки са деноминирани в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев/евро при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви

Останалата част от операциите на дружествата от Групата обичайно са деноминирани основно в български лева и/или в евро, което намалява излагането им на валутен риск (курсът между лева и еврото е фиксиран по закон от Българската народна банка).

За да управлява валутния риск от бъдещите си стопански операции и признатите валутни активи и пасиви, деноминирани в щатски долари в дружествата от Групата е въведена система за планиране на доставките от внос, провежда политика за намаляване на откритите доларови позиции и се стреми да поддържа оптимален запас от валутни ликвидни средства в щатски долари.

Таблиците по-долу обобщават експозицията на Групата към валутния риск:

Валутен структурен анализ

<i>31 декември 2015 г.</i>	в USD BGN '000	в EUR BGN '000	в RSD BGN '000	в CHF BGN '000	в BGN BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи						
Финансови активи на разположение и за продажба	-	-	-	-	2,396	2,396
Вземания	-	-	-	-	153,499	153,499
Парични средства и парични еквиваленти	95	559	1	-	4,933	5,588
	95	559	1	-	160,828	161,483
Финансови пасиви по амортизируема стойност						
Банкови заеми	-	31,938	-	-	75,579	107,517
Други задължения	230	27,736	26	97	50,805	78,894
	230	59,674	26	97	126,384	186,411

Анализ на валутната чувствителност

Дружествата от Групата са основно с експозиция към евро и лева. Ефектът от увеличение / намаление на текущите обменни курсове на лева спрямо щатския долар и швейцарския франк на база структурата на валутните активи и пасиви към края на отчетния период и при положение, че другите променливи, са постоянни, няма да окаже съществено влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

Дружествата в Групата са изложено на ценови риск от два фактора:

а) евентуално намаляване на продажните цени на стоките, доколкото пределните цените на лекарствата се образуват в РБългария съгласно Наредба за условията, правилата и реда за регулиране и регистриране на цените на лекарствените продукти; и

б) нарастващата конкуренция на българския фармацевтичен пазар, рефлектираща и в цените на лекарствата.

За минимизиране на това влияние дружествата от Групата прилагат своя фирмена стратегия, целяща оптимизиране на разходи, свързани с доставката на стоки, валидиране на алтернативни доставчици, предлагащи изгодни търговски условия, и не на последно място - гъвкава маркетингова и ценова политика. Договорните отношения с клиентите/ доставчиците са обект на текущо наблюдение и периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане, респ. и актуализиране/ предоговаряне спрямо промените на пазара.

През 2015 г. дружеството-майка е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него акции, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба – придобити при покупки на фондов пазар или в резултат на операцията по вливането на друго дружество в него. За целта ръководството следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на един от най-авторитетните в страната инвестиционни посредници. Допълнително, към настоящия етап, поради икономическата стагнация в страната, ръководството е взело решение за силно редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели, както и развитието на дейността му в условията на криза.

Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност дружествата от Групата са изложени на кредитен риск, който е свързан с риска някой от контрагентите им да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях търговски и други вземания. Последните са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени когато са били установени от ръководствата налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост.

Финансовите активи на Групата са концентрирани в две групи: пари в брой и в банкови сметки (текущи и депозитни) и търговски и други краткосрочни вземания, в т.ч. от свързани лица.

Паричните средства в Групата и разплащателните операции са съсредоточени в няколко първокласни търговски банки с висока репутация и стабилна ликвидност, което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролира текущо от финансовия отдел, съгласно установената кредитна политика на Групата. Събиране на информация от Търговския отдел за групата клиенти и договорен месечен оборот за същите са основни критерии за прилагане на кредитната политика на дружеството. Ежедневно финансовият отдел прави преглед на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва анализ на неплатените суми и състоянието на клиентите – причини, намерения и план от мерки. Мерките, които дружествата от групата предприемат за събиране на просрочените вземания са следните: а) дружеството-майка е определило срок от 30 дни, след който започва действия по събиране на вземанията; б) за *клиентите-болничните заведения* започва начисляване (балансово или задбалансово) на лихви за забава при просрочие от 30 дни спрямо датата, на която изтича кредитният период; и ако след това продължат просрочията след още 30 дни се организира среща с ръководството на съответното болнично заведение с цел подписване на спогодба за разсрочване; а при неспазване на спогодбата се пристъпва към завеждане на съдебно дело. Наблюдението на налагането на тази политика през последните 3 години е идентифицирало положителни резултати, доколкото събираните лихви за просрочия успяват да компенсират забавите, а предприемането на съдебни мерки се явява добър механизъм за подобряване на обслужването на плащанията от страна на контрагентите-длъжници; в) за *клиентите-аптеки* при просрочие от 5 дни спрямо датата, на която изтича кредитният период им, се спират продажбите на отложено плащане. И ако просрочията продължат на 45-тия ден се спират всички продажби и се водят преговори за сключване на спогодба, а при неспазване на спогодбата се пристъпва към завеждане на дело. Ръководството преценява събираемостта като анализира експозицията на клиента, възможностите за погасяване и взема решение относно начисляването на обезценка (Приложение № 2.25).

Също така ръководството на дружеството-майка текущо наблюдава и регулира формиращата се концентрация на вземания по клиенти и контрагенти, в т.ч. от свързани лица (Приложение № 15, 16). Съгласно неговата кредитна политика процентът на кредитната експозиция на един клиент спрямо общата сума на вземанията не следва да надхвърля 10%.

Клиентите с най-големи задължения към Групага са както следва:

	Балансова стойност към 31.12.2015г.	% кредитна експозиция спрямо общата сума на вземания
Клиент 1	20,638	14%
Клиент 2	14,324	9%
Клиент 3	7,287	5%
Клиент 4	6,250	4%
Клиент 5	6,217	4%

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружествата от Групата да не бъдат в състояние да посрещнат безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Групата провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност, вкл. чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения.

Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансовия отдел чрез постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите пасиви по амортизируема стойност на дружествата от Групата към датата на финансовия отчет, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2015г.	<i>до 1 м.</i>	<i>от 1 до 3 м.</i>	<i>от 3 до 12 м.</i>	<i>от 1 до 2 г.</i>	<i>над 2 г.</i>	<i>Общо</i>
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Банкови заеми	19,921	657	86,387	1,691	494	109,150
Други задължения	29,575	22,920	24,768	596	1,180	79,039
	49,496	23,577	111,155	2,287	1,674	188,189

Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло лихвоносните активи на дружеството са паричните средства и вземанията при условията на разсрочено плащане и обслужваните събедни/присъдени вземания от клиенти, които са с фиксиран лихвен процент. Затова приходите и входящите оперативни парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

От друга страна, привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства, вкл. чрез търговски задължения; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, се търси постигане и поддържане в благоприятен размер за дружеството. Постоянната компонента е с

относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища.

<i>31 декември 2015 г.</i>	<i>Безлихвени BGN'000</i>	<i>с фиксиран лихвен % BGN'000</i>	<i>с плаващ лихвен % BGN'000</i>	<i>Общо BGN'000</i>
Финансови активи				
Финансови активи на разположение и за продажба	2,396	-	-	2,396
Вземания	127,006	26,493	-	153,499
Парични средства и парични еквиваленти	5,567	21	-	5,588
	134,969	26,514	-	161,483
Финансови пасиви по амортизируема стойност				
Банкови заеми	-	-	107,517	107,517
Други задължения	76,431	-	2,463	78,894
	76,431	-	109,980	186,411

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружествата от Групата се цели създаването и поддържането на възможността, те да продължат да функционират като действащи предприятия и да осигуряват съответната възвръщаемост на инвестираните средства на съдружниците, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в техния бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружествата от Групата текущо наблюдават осигуреността и структурата на капитала на база съотношенията на задлъжнялост. Характерно и за двата периода е, че те финансират дейността си при определено съотношение на собствен спрямо привлечен капитал, т.е. както от собствените си генерирани печалби, така и като поддържа установено ниво на търговски и други краткосрочни задължения и банкови заеми.

Съотношения – показатели за финансовата структура	2015
Собствен капитал / Пасиви	0.34
Заеми / Търговски и други краткосрочни задължения	1.31
Парични средства и еквиваленти / Пасиви	0.03

Допълнително, в таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала към края на периода. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) и паричните средства и парични еквиваленти така, както са посочени в отчета за финансовото състояние. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал:

	2015
	BGN'000
Общо дългов капитал, т.ч.:	
Банкови заеми	107,517
Финансов лизинг	2,445
Намален с паричните средства и парични еквиваленти	<u>5,588</u>
Нетен дългов капитал	104,374
Общо собствен капитал	65,562
Общо капитал	<u>169,936</u>
Съотношение на задлъжнялост	0.61

Информация за задълженията, паричните средства и капитала се намира в Приложения № 18, 19, 20 и 21.

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, банкови депозити, краткосрочни заеми), или са отразени в в отчета за финансово състояние по определена пазарна (по определен оценъчен метод) стойност (инвестиции в ценни книжа, кредити с променлив лихвен процент) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството-майка счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

34. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Групата на Софарма Трейдинг АД е дъщерно дружество от групата Софарма.

Данни за свързаните лица и вида на свързаност са представени по-долу:

<i>Свързани лица</i>	<i>Вид на свързаност</i>	<i>Период на свързаност</i>
Софарма АД	Компания – майка	2015 г.
Телекомплект Инвест АД	Група – основен акционер в компанията-майка	2015 г.
Донев Инвестмънтс холдинг АД	Група – основен акционер в компанията-майка	2015 г.
Електронкомерс ЕООД	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Софарма Поланд ООД – в ликвидация, Полша	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Фармалогистика АД	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Софарма САЩ	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Биофарм-Инженеринг АД	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Иванчич и синове ООД, Сърбия	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
ВитаминаАД, Украйна	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Софарма Украйна ЕООД, Украйна	Дъщерно Група на компанията-майка	2015 г.
Бриз ООД, Латвия	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Софарма Казахстан ЕООД	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Брититрейд СОО, Беларус	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.
Табина ООО, Беларус	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.
ЗАО Интерфарм, Беларус	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.
Виватон плюс ООО, Беларус	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.
Фармацевт плюс ООО	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.
UAB UBSPharma	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.
Бризфарм ООО, Беларус	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.
Вестфарм ОДО, Беларус	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.
Алеан ОДО, Беларус	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.
НПК Биотест ООО	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.
БелАгроМед	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Бриз ООД	2015 г.

СОФАРМА ТРЕЙДИНГ АД
 ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2015 ГОДИНА

Медика АД	Асоциирано Група на компанията-майка	до 21.10.2015 г
Медика АД	Дъщерно Група на компанията-майка	от 22.10.2015 г
СпецАфармация БООО	Съвместно Група на компанията – майка чрез Бриз ООД	2015 г.
Мед-дент ООО	Съвместно Група на компанията – майка чрез Бриз ООД	2015 г.
ООО Беллерофон	Съвместно Група на компанията – майка чрез Бриз ООД	2015 г.
Екстаб Корпорация, САЩ	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Екстаб фарма лимитид, Великобритания	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Екстаб Корпорейшън	2015 г.
Софарма Билдингс АДСИЦ	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Момина крепост АД	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Българска роза Севтополис АД	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Фито Палаузово АД	Дъщерно Група на компанията-майка чрез Българска роза Севтополис АД	2015 г.
Софарма Варшава ЕООД	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Унифарм АД	Дъщерно Група на компанията -майка	2015 г.
Елфарма АД	Група под общ индиректен контрол	2015 г.
Софпринт груп АД	Група под общ индиректен контрол	2015 г.
Ес Си Ес Франчайз АД	Група под общ индиректен контрол	2015 г.
Санита Франчайзинг АД	Група под общ индиректен контрол	2015 г.
Телекомплект АД	Група под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2015 г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Група под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2015 г.
Телсо АД	Група под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2015 г.
ДОХ Група	Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2015 г.

Сделките със свързани лица са както следва:

	2015 BGN'000
<i>Продажби на свързани лица</i>	
Продажби на стоки	6,288
<i>в т.ч. компания-майка</i>	21
<i>в т.ч. дружества под общ контрол</i>	6
<i>в т.ч. дружества под общ индиректен контрол</i>	6,261

Продажби на услуги	2,391
<i>в т.ч. компания-майка</i>	1,980
<i>в т.ч. дружества под общ контрол</i>	105
<i>в т.ч. дружества под общ индиректен контрол</i>	306
Приходи от дивиденди	30
<i>в т.ч. от компанията-майка</i>	-
<i>в т.ч. от дружества под общ контрол</i>	30
Приходи от лихви	2
<i>в т.ч. дружества под общ индиректен контрол</i>	2
	<hr/>
	8,711
	<hr/>

Доставки от свързани лица

Доставки на стоки	77,822
<i>в т.ч. компания-майка</i>	64,628
<i>в т.ч. дружества под общ контрол</i>	12,926
<i>в т.ч. дружества под общ индиректен контрол</i>	268
Доставки на услуги и други	2,365
<i>в т.ч. компания-майка</i>	1,251
<i>в т.ч. дружества под общ индиректен контрол</i>	1,114
	<hr/>
	80,187
	<hr/>

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните цени за подобен вид сделки.

Открити салда със свързани лица

Вземанията от свързани лица са оповестени в Приложение № 16, а задълженията към свързани лица в Приложение № 25.

Възнаграждение на ключовия управленски персонал

Ключовият управленски персонал включва:

1. Огнян Иванов Донеv – председател на Съвета на директорите на Софарма Трейдинг АД;
2. Димитър Георгиев Димитров – изпълнителен директор и член на Съвета на директорите на Софарма Трейдинг АД;
3. Александър Калоферов Райчев- член на Съвета на директорите на Софарма Трейдинг АД;
4. Венцислав Стефанов Маринов – зам. изпълнителен директор (връзки с инвеститорите) на Софарма Трейдинг АД;

5. Димитър Богомилов Димитров – финансов директор на Софарма Трейдинг АД.
6. Валерия Христова Видулова-Кънева-управител на Софармаси ЕООД и Софармаси 2 ЕООД
7. Милош Ристич – управител на Софарма Трейдинг д.о.о. – Сърбия

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват тантиеми, заплати, осигуровки и други краткосрочни доходи в размер на 1,050 х.лв.